

Quickscan Wet Natuurbescherming tracé Rijswijk - Leiden

Gasunie

20 augustus 2021

Contactpersoon

Specialist

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 137
8000 AC Zwolle
Nederland

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Leeswijzer	5
2	Plangebied en ingreep	6
2.1	Huidige situatie	6
	Voornemen	7
	Planning	7
2.2	Afbakening effecten	8
3	Natura 2000	9
3.1	Methode	9
3.2	Ligging	9
3.3	Effecten	10
3.4	Deelconclusie gebiedsbescherming	10
4	Voorkomen beschermde soorten	11
4.1	Methode	11
4.2	Aanwezigheid beschermde soorten	11
4.3	Effectbeschrijving	14
4.4	Toetsing	14
4.4.1	Beschermingscategorieën relevante soorten	14
4.4.2	Overtreding verbodsbepalingen	15
4.5	Vervolg	16
4.5.1	Soortgericht onderzoek	16
4.5.2	Mitigerende maatregelen	16
4.6	Deelconclusie soortbescherming	16
5	Conclusie en vervolgstappen	18
5.1	Gebiedsbescherming	18

5.2	Soortbescherming	18
	Bijlage A Wettelijk Kader Wet Natuurbescherming	19
	Bijlage B Foto Impressie	24
	Colofon	27

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Gasunie heeft het voornemen om in het kader van WarmtelinQ een waterleiding aan te leggen over een traject van 7,5 kilometer lopen de tussen Rijswijk en Leiden (zie Figuur 1). Door de voorgenomen ingreep is er mogelijk sprake van negatieve effecten op beschermde soorten of kwalificerende waarden van Natura 2000-gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb). Het plangebied is niet gelegen in NNN-gebied. In de provincie Zuid-Holland wordt bij de NNN niet uitgegaan van externe werking. Om deze reden is toetsing voor NNN niet noodzakelijk en niet meegenomen in deze quickscan. Zie bijlage A voor het wettelijk kader van de Wnb. De Gasunie heeft Arcadis gevraagd om een quickscan op te stellen om eventuele negatieve effecten op beschermde soorten en gebieden en benodigde vervolgstappen in kaart te brengen.

1.2 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk is een beschrijving van het plangebied in de huidige situatie opgenomen, evenals een beschrijving van de voorgenomen ingreep. Hoofdstuk 3 gaat over gebiedsbescherming rond Natura 2000: hierin is een beschrijving van de ligging en effecten op Natura 2000-gebieden opgenomen. Hoofdstuk 4 gaat over soortbescherming met hierin een beschrijving van aanwezigheid van beschermde soorten met effectbeschrijving en toetsing. In hoofdstuk 5 is beschreven waar het NNN is gelegen en of sprake is van negatieve effecten. In hoofdstuk 6 worden de conclusies en vervolgstappen behandeld.

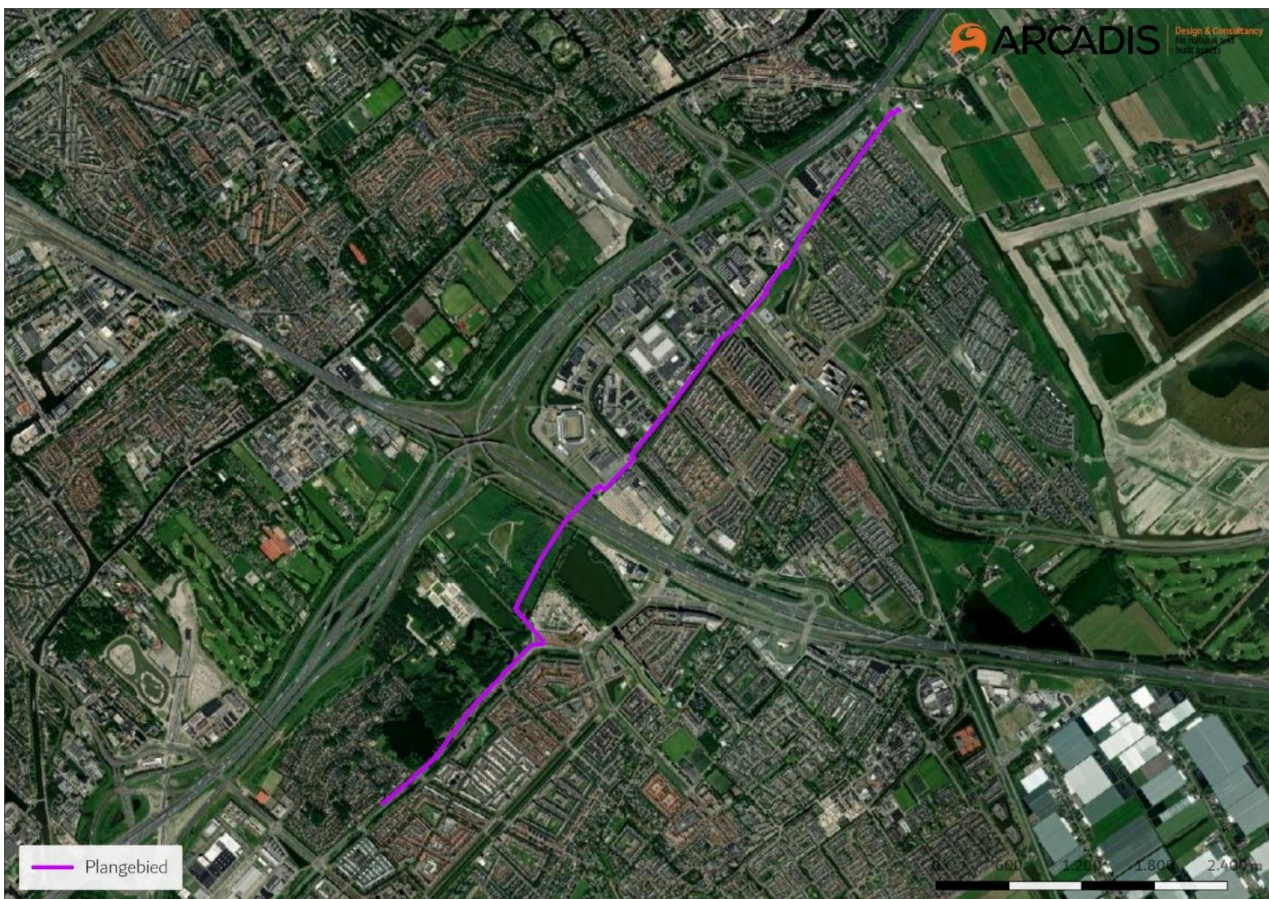
In Bijlage A staat het wettelijk kader van soortbescherming onder Wnb. Bijlage B geeft een foto impressie van het plangebied (deelgebieden).

2 Plangebied en ingreep

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom tussen Rijswijk en Leiden en maakt deel uit van de gemeente Den Haag (Zuid-Holland). Het plangebied wordt ongeveer in het midden doorkruist door de A12 nabij knooppunt Ypenburg. Het zuidelijk deel van het plangebied loopt tussen de woonwijken Bosweide, Morgenweide, Tedingerbroek, de Reef en de Venen. Vanuit het Zuiden langs de Ypenburgse Boslaan bevindt zich een begroeide wal met enkele bomen erlangs. Verderop noordwaarts bevindt zich plas Boswijk. Een grote waterplas met daaromheen ruigtes en bosschages. Net voor de doorkruising met de A12 loopt het plangebied over het terrein van Camperpark Den Haag welke bestaat uit een vegetatie van riet en wilgen (zie Bijlage B voor een foto impressie).

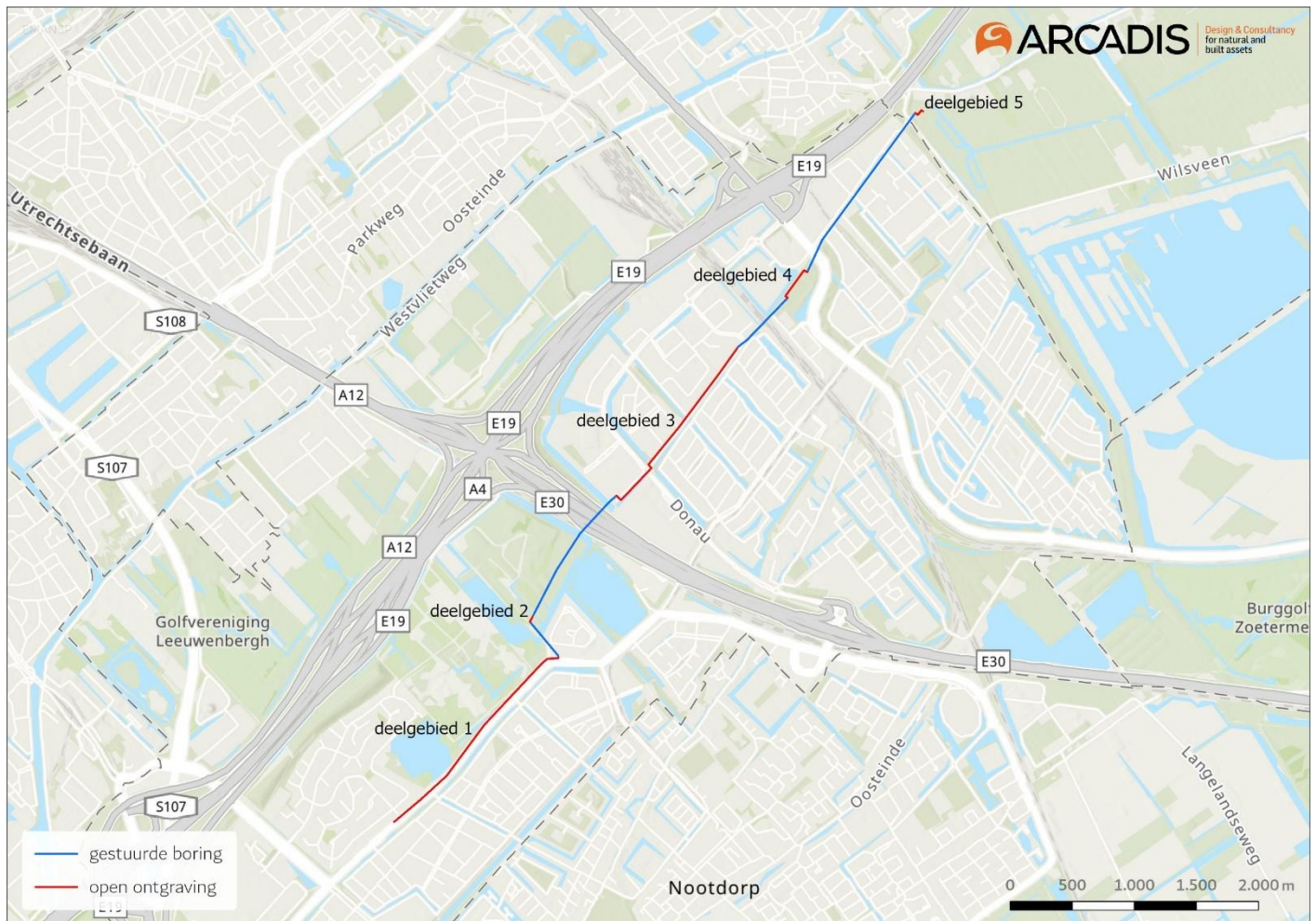
Het noordelijk deel van het plangebied loopt tussen de woonwijken de Rivieren en de Landen. Aan de noordkant van de A12 loopt het plangebied via een brede sloot over een parkeerterrein evenwijdig aan de straat Tiber langs een sloot met korte vegetatie om vervolgens de weg over te steken en over een groenstrook te lopen met vorm gesnoeide hagen. Het plangebied kruis dan het spoor om vervolgens over een braakliggend terrein te lopen nabij de Zoetermeerse Rijweg. Het laatste deel van het plangebied loopt langs de woonwijk de Velden en eindigt in een verruigt stuk agrarische landbouwgrond met veel riet (zie Bijlage B voor een foto impressie).

Figuur 1 Het plangebied (paarse lijn) bevindt zich tussen Rijswijk en Leiden.

Voornemen

Het voornemen is om door middel van gestuurde boring en open ontgraving de warmteleiding in de grond te brengen. Omdat een gestuurde boring geen ecologisch effect bewerkstelligd, worden alleen de locaties waar een open ontgraving plaatsvindt meegenomen in de quickscan (zie figuur 2). Het plangebied wordt aan de hand daarvan ingedeeld in vijf deelgebieden. Bij de werkzaamheden vinden graafwerkzaamheden plaats. Bomen in en rond het plangebied blijven behouden. Ook watergangen blijven zoveel mogelijk behouden.

Figuur 2 Het plangebied met daarin onderscheid tussen gestuurde boring en de vijf deelgebieden die aangewezen zijn om te ontgraven.

Planning

De voorlopige planning is om niet voor 2023 te starten met de werkzaamheden. Wanneer de oplevering gepland staat is op moment van schrijven nog onduidelijk.

2.2 Afbakening effecten

De werkzaamheden kunnen negatieve effecten hebben voor beschermde soorten en/of gebieden. Hieronder zijn kort puntsgewijs de effecten weergegeven die kunnen optreden als gevolg van de voorgenomen activiteit:

- Verlies van verblijfplaatsen
- Doden of verwonden
- Verstoring door Geluid
- Verstoring door Licht
- Verstoring door Trilling
- Verstoring door Optische prikkels (bijvoorbeeld aanwezigheid mensen)
- Vermesting en verzuring (bijvoorbeeld door stikstof uit de lucht door emissie van verbrandingsgassen)

3 Natura 2000

3.1 Methode

Onder de Wet natuurbescherming valt de bescherming van Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2 Wnb). Het wettelijk kader is opgenomen in Bijlage A. Op basis van de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden en daarnaast de aard van de ingreep, is aan de hand van een bureaustudie bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van het voornemen.

3.2 Ligging

De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn “Meijndel & Berkheide” gelegen op ongeveer 10 kilometer ten noordwesten van het plangebied en “Westduinpark & Wapendal”, gelegen op ongeveer 15 kilometer ten westen van het plangebied (zie Figuur 3).

Figuur 3 Ligging plangebied ten opzichte van dichtstbijzijnde Natura-2000 gebieden.

3.3 Effecten

Omdat het plangebied niet binnen een Natura 2000-gebied ligt, zijn directe negatieve effecten, bijvoorbeeld door aantasting, op voorhand uitgesloten. Gezien de afstand tot Natura 2000-gebieden en tussengelegen bebouwde kom ten noordwesten en westen, zijn effecten als gevolg van verstoring door bijvoorbeeld geluid en trillingen, eveneens op voorhand uitgesloten. Er is mogelijk sprake van externe effecten als gevolg van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van habitatsoorten door de aanlegwerkzaamheden van de waterleiding. De gebruiksfase leidt niet tot stikstofuitstoot. Op 1 juli 2021 is het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering in werking getreden. Deze wet legt diverse maatregelen vast om stikstof te verminderen. Ook is er in deze wet een gedeeltelijke vrijstelling opgenomen voor activiteiten van de bouwsector. De vrijstelling geldt voor bouw-, aanleg- en sloopactiviteiten. De vrijstelling geldt niet voor de gebruiksfase van wat wordt gebouwd of aangelegd. Binnen dit project zorgt enkel de aanleg van de waterleiding voor de uitstoot van stikstof door o.a. de inzet van diverse machines zoals graafmachines. De aanleg van de waterleiding valt onder 'aanlegactiviteiten' en is daarmee vrijgesteld conform het besluit stikstofreductie en natuurverbetering.

3.4 Deelconclusie gebiedsbescherming

Gezien het plangebied op meer dan tien kilometer van Natura 2000-gebieden liggen en effecten lokaal op treden zijn negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden op voorhand uit te sluiten. Uitzonder is mogelijk lichte toename in stikstofdepositie als gevolg van de aanlegwerkzaamheden. Deze zijn echter vrijgesteld door het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering welke is gepubliceerd op 1 juli 2021. Nadere vervolgstappen voor gebiedsbescherming zijn daarom niet aan de orde.

4 Voorkomen beschermde soorten

4.1 Methode

De quickscan is uitgevoerd door middel van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare informatie, zoals verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), van de afgelopen tien jaar (01-01-2011 t/m 15-07-2021). Daarnaast is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- www.verspreidingsatlas.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.ravon.nl
- www.vlinderstichting.nl
- www.sovon.nl

Het veldbezoek is uitgevoerd op 16 juli 2021 in de middag door Paul Emans, ecooloog van Arcadis. De omstandigheden tijdens het veldbezoek waren zonnig met deels bewolking, 23°C bij windkracht 3 Bft. Het onderzoek bestond uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Dit is een veldonderzoek waarbij op basis van de uitkomsten van het bureauonderzoek en de fysieke kenmerken van beide deelgebieden een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. Tijdens het veldbezoek is globaal geïnventariseerd of en welke soorten (mogelijk) in en om het gebied aanwezig zijn. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het ingreepgebied (kunnen) worden aangetast bij ontwikkelingen.

4.2 Aanwezigheid beschermde soorten

In Tabel 1 is per soortgroep weergegeven of en zo ja, welke beschermde soorten mogelijk voorkomen binnen het plangebied op basis van zowel het bureauonderzoek als veldbezoek. Alle soorten vallen onder de zorgplicht.

Tabel 1: Voorkomen en functie leefgebied van beschermde soorten binnen het projectgebied per relevante soortgroep.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
Flora	<i>Bureauonderzoek</i> In de wijde omgeving van de deelgebieden zijn waarnemingen gedaan van flora welke beschermd zijn. Het gaat hier om de volgende soorten: Bokkenorchis, schubvaren, kartuizer anjer.	Het voorkomen van beschermde flora kan worden uitgesloten.
	<i>Veldbezoek</i> Tijdens het veldbezoek is in de deelgebieden geen beschermde flora aangetroffen of geschikt habitat of standplaatsen voor beschermde flora. Het plangebied bestaat uit voedselrijke bermen met heesters, gras en ruigte.	
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	<i>Bureauonderzoek</i> In de wijde omgeving van de deelgebieden zijn broedvogels zonder jaarrond beschermd nest waargenomen.	Het voorkomen van beschermde broedvogels zonder jaarrond beschermd nesten. Is niet uitgesloten.
	<i>Veldbezoek</i> Er zijn geen nesten van vogels aangetroffen tijdens het bezoek, wel kunnen vogels tot broeden komen in de deelgebieden en de directe omgeving. Onder andere in bomen struiken en oevervegetatie.	
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	<i>Bureauonderzoek</i> In de wijde omgeving van de deelgebieden zijn broedvogels met jaarrond beschermd nest waargenomen.	Het voorkomen van nestplekken van vogels met jaarrond beschermd nesten kan worden uitgesloten.
	<i>Veldbezoek</i> In de deelgebieden ontbreekt bebouwing hierdoor kunnen nesten voor gebouw bewonende vogels met jaarrond beschermd nesten uitgesloten worden. In het plangebied zijn tevens geen nesten aangetroffen van andere vogels met jaarrond beschermd nesten. Wel kunnen sommige vogels met jaarrond beschermd nesten incidenteel foerageren in en om de deelgebieden. Het betreft geen essentieel foerageergebied omdat er voldoende uitwijkmogelijkheden zijn en er geschikter alternatief foerageergebied in de omgeving voor handen is.	
Grondgebonden zoogdieren	<i>Bureauonderzoek</i> In de wijde omgeving van de deelgebieden zijn geen zwaarder beschermde grondgebonden zoogdieren aangetroffen.	Het voorkomen van verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren kan worden uitgesloten.
	<i>Veldbezoek</i> Algemene grondgebonden (vrijgestelde) zoogdieren kunnen voorkomen in de deelgebieden. Verblijfplaatsen van zwaarder beschermde grondgebonden zoogdieren zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek en kunnen uitgesloten worden. Wel kan het plangebied gebruikt worden als foerageergebied voor de steenmarter. Het is een zeer klein onderdeel van het gehele leefgebied en doordat er voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving voorhanden is, is er geen sprake van essentieel foerageergebied.	
Vleermuizen	<i>Bureauonderzoek</i> In de wijde omgeving van de deelgebieden en de deelgebieden zelf zijn waarnemingen gedaan van vleermuizen. Het gaat hier om de volgende soorten: Gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige vleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis.	Het voorkomen van verblijfplaatsen voor vleermuizen is uitgesloten. Het voorkomen van vliegroutes en

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	<p><i>Veldbezoek</i> Verblijfplaatsen van gebouw bewonende en boom bewonende vleermuizen zijn niet aanwezig in de deelgebieden door het ontbreken van bebouwing en boomholtes. Bomenrijen in het traject kunnen gebruikt worden als vliegroutes van vleermuizen. De deelgebieden en de omgeving kan gebruikt worden als foerageergebied. Het plangebied behoort niet tot essentieel foerageergebied voor de vleermuis omdat er voldoende foerageergebied in de directe omgeving voorhanden is.</p>	foerageergebied voor vleermuizen is niet uitgesloten.
Reptielen	<p><i>Bureauonderzoek</i> In de wijde omgeving van de deelgebieden zijn geen waarnemingen gedaan van reptielen.</p>	Het voorkomen van de ringlang kan niet worden uitgesloten. Overige reptielen soorten kunnen wel worden uitgesloten.
	<p><i>Veldbezoek</i> Voor de meeste reptielen soorten ontbreekt geschikt habitat. Enkel voor de ringslang is in deelgebied 2 (camping) en deelgebied 5 geschikt habitat aanwezig. Dit bestaat uit waterrijke vegetatie met daaromheen hoogteverschillen.</p>	
Amfibieën	<p><i>Bureauonderzoek</i> In de wijde omgeving van de deelgebieden zijn waarnemingen gedaan van beschermde soorten amfibieën. Het gaat hier om de volgende soorten: Alpenwaterslamander, bruine kikker (vrijgesteld), gewone pad (vrijgesteld), kleine watersalamander (vrijgesteld), rugstreeppad, meerkikker (vrijgesteld) en bastaardkikker (vrijgesteld).</p>	Het voorkomen van amfibieën kan worden uitgesloten.
	<p><i>Veldbezoek</i> In de deelgebieden kunnen (vrijgestelde) amfibieën voorkomen. Habitat ontbreekt voor zwaardere beschermde amfibieën, deze kunnen op basis van het veldbezoek worden uitgesloten.</p>	
Vissen	<p><i>Bureauonderzoek</i> In de wijde omgeving van de deelgebieden zijn geen waarnemingen gedaan van beschermde soorten vissen.</p>	Het voorkomen van beschermde soorten vissen kan op basis van habitat en/of verspreiding worden uitgesloten
	<p><i>Veldbezoek</i> In het plangebied ontbreekt habitat voor beschermde soorten vissen.</p>	
Vlinders, libellen en andere ongewervelden	<p><i>Bureauonderzoek</i> In de wijde omgeving van de deelgebieden zijn waarnemingen gedaan van beschermde vlinders, libellen en andere ongewervelden. Het gaat hier om de volgende soorten: Grote vos, gevlekte witsnuitlibel, sierlijke witsnuitlibel.</p>	Het voorkomen van beschermde soorten vlinders, libellen en andere ongewervelden kan op basis van habitat worden uitgesloten.
	<p><i>Veldbezoek</i> In het plangebied ontbreekt habitat voor beschermde soorten vlinders, libellen en andere ongewervelden.</p>	

4.3 Effectbeschrijving

Op basis van de resultaten uit paragraaf **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**, is in Tabel 2 per soort(groep) een beschrijving gegeven van mogelijke effecten als gevolg van het voornemen. Daarbij is nog geen rekening gehouden met eventueel mogelijke mitigerende maatregelen. Op basis van de uitkomst van deze beoordeling is bepaald of en zo ja, welke mitigerende maatregelen nodig zijn. Deze zijn beschreven in paragraaf 4.5.2.

Tabel 2: Effecten per soortgroep als gevolg van werkzaamheden.

Soortgroep	Mogelijke effecten	Toetsing vereist?
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	Indien werkzaamheden in broedseizoen plaatsvinden kan dit leiden tot verstoring, doden of verwonden van broedende vogels en hun jongen en kunnen nesten vernietigd worden.	Ja
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	Er gaan met de werkzaamheden geen nestplekken verloren. Ook gaat er geen essentieel foerageergebied verloren. Mogelijk kan er incidenteel verstoring optreden van foeragerende vogels. Dit is geen verstoring van wezenlijke invloed.	Nee
Algemene grondgebonden zoogdieren	De werkzaamheden kunnen leiden tot verstoring, doden of verwonden van algemene grondgebonden zoogdieren. Ook kunnen verblijfplaatsen vernietigd worden.	Ja
Steenmarter	Er gaat met de werkzaamheden geen verblijfplaatsen verloren. Ook gaat er geen essentieel foerageergebied verloren.	Nee
Vleermuizen	Er gaan geen potentiële verblijfplaatsen verloren. Foeragegebieden en vliegroutes blijven ook behouden doordat er geen bomen gekapt worden. Wel kan er verstoring optreden als gevolg van verlichting bij de werkzaamheden.	Ja
Algemene amfibieën	De werkzaamheden kunnen leiden tot verstoring, doden of verwonden van amfibieën. Ook kunnen verblijfplaatsen vernietigd worden.	Ja
Ringslang	De werkzaamheden kunnen leiden tot verstoring, doden of verwonden van de ringslang. Ook kunnen verblijfplaatsen vernietigd worden.	Ja

4.4 Toetsing

4.4.1 Beschermingscategorieën relevante soorten

In onderstaande tabel is per soort/soortgroep opgenomen tot welke beschermingscategorie deze behoort:

Tabel 3: Beschermingscategorie van de relevante soorten.

Beschermingscategorie	Soort/ soortgroep
Vogelrichtlijn	Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest
Habitatrichtlijn	Vleermuizen
Andere soorten zonder vrijstelling	Steenmarter, Ringslang
Andere soorten met vrijstelling	Algemeen grondgebonden zoogdieren en algemene amfibieën

Binnen de provincie Zuid-Holland geldt een vrijstelling voor diverse algemeen voorkomende soorten, zie Bijlage A. Deze zijn daarom in de toetsing niet meegenomen. Voor deze soorten geldt de zorgplicht, zie verder in Paragraaf 3.5.2.

4.4.2 Overtreding verbodsbepalingen

In de onderstaande tabellen is per soort(groep) op basis van de effectbeschrijving in de vorige paragraaf aangegeven welke verbodsbepalingen van de Wnb kunnen worden overtreden als gevolg van de werkzaamheden. Daarbij is geen rekening gehouden met eventueel mogelijke mitigerende maatregelen. Op basis van de uitkomst van deze toetsing is bepaald of en zo ja, welke mitigerende maatregelen nodig zijn. Deze zijn beschreven in de volgende paragraaf.

Vogelrichtlijnsorten

Tabel 4: Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn.

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	X	X			Aanlegwerkzaamheden in het broedseizoen.
Het is verboden om: Lid 1: te doden of te vangen; Lid 2: opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen; Lid 3: eieren te rapen en deze onder zich te hebben; Lid 4: opzettelijk te verstoren; Lid 5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.					

Habitatrichtlijnsorten

Tabel 5: Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 ten aanzien van soorten van de Habitatrichtlijn.

Soort	Lid 1 5	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Vleermuizen		X			Verlichting bij de aanlegwerkzaamheden.
Verbodsbepalingen: Lid 1: opzettelijk te doden of te vangen; Lid 2: opzettelijk te verstoren; Lid 3: eieren van dieren opzettelijk te vernielen of te rapen; Lid 4: voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen; Lid 5: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.					

Andere soorten

Tabel 6: Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.10 lid 1 ten aanzien van andere soorten.

Soort	a	b	c	Als gevolg van
Ringslang	X	X		Aanlegwerkzaamheden in deelgebied 2 en 5.
Het is verboden om: a: opzettelijk te doden of te vangen; b: vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen c: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen				

4.5 Vervolg

In deze paragraaf is een aantal vervolgstappen beschreven. Het gaat hierbij om soortgericht onderzoek waar mogelijk maatregelen uit volgen, mitigerende maatregelen waarvan al bekend is dat deze genomen moeten worden en zorgplichtmaatregelen.

4.5.1 Soortgericht onderzoek

Voor broedvogels en vleermuizen is overtreding van de Wnb te voorkomen door mitigerende maatregelen. Deze zijn uitgewerkt in paragraaf 4.5.2.

Voor ringslang is overtreding niet te voorkomen door mitigerende maatregelen. Hiervoor dient soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden.

Onderzoek naar ringslang moet aan de volgende uitgangspunten voldoen:

- Vier rondes in de periode april/mei of augustus/september.
- Tijdens deze rondes dienen de weersomstandigheden gunstig te zijn (zonnig, droog en voldoende temperatuur).
- Tussen de eerste en laatste ronde zit minimaal 1 maand.

4.5.2 Mitigerende maatregelen

Broedvogels

- Voor de werkzaamheden uit buiten het broedseizoen, deze loopt globaal van maart tot en met juli.
- In dien werkzaamheden toch in het broedseizoen plaatsvinden dienen de volgende maatregelen genomen te worden:
  - Maai vegetatie voorafgaand aan het broedseizoen kort.
  - Plaats in afstemming met een ecooloog vogelwerende materialen (zoals bijvoorbeeld linten).
  - Controleer gedurende het broedseizoen de deelgebieden wekelijks op nesten. Indien er een nest aangetroffen wordt mag er niet worden gewerkt op die locatie.

Vleermuizen

- Gebruik geen verlichting tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode maart tot en met november.
- Indien wel verlichting noodzakelijk is, dienen de volgende maatregelen genomen te worden:
  - Zorg ervoor dat er geen verlichting op bomen, bosschages en waterelementen schijnt
  - Zorg dat er zo min mogelijk verlichting uitstraalt naar de omgeving. Hou de hoogte van verlichting zo laag mogelijk
  - Gebruik vleermuisvriendelijke verlichting (amberkleurig of roodkleurig)
  - Laat het verlichtingsplan goedkeuren door een ecooloog.

4.6 Deelconclusie soortbescherming

Als gevolg van voorgenomen werkzaamheden treedt er mogelijk overtreding op van broedvogels zonder jaar rond beschermde nesten, vleermuizen en ringslang. Overtreding van broedvogels zonder jaar rond beschermde nesten en vleermuizen kan voorkomen worden door mitigerende maatregelen. Deze mitigerende zijn weergegevens in paragraaf 4.5.2. Voor ringslang kan overtreding niet voorkomen worden door mitigerende maatregelen, hiervoor dient soortgericht onderzoek plaats te vinden voor deelgebied 2 en 5. Indien de ringslang aanwezig is dient een ontheffing Wnb aangevraagd te worden. Hierbij dient met de volgende zaken rekening gehouden te worden:

- Er mogen geen alternatieven zijn
- De ontwikkeling moet een in de wet genoemd belang dienen.
- De ontwikkeling mag geen afbreuk doen aan het streven naar een gunstige staat van instandhouding.

Een ontheffingsprocedure duurt 13 weken welke eenmalig door het bevoegd gezag (omgevingsdienst haaglanden) met 7 weken mag worden verlengd.

5 Conclusie en vervolgstappen

5.1 Gebiedsbescherming

Gezien het plangebied op meer dan tien kilometer van Natura 2000-gebieden liggen en effecten lokaal op treden zijn negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden op voorhand uit te sluiten. Uitzonder is mogelijk lichte toename in stikstofdepositie als gevolg van de aanlegwerkzaamheden. Deze zijn echter vrijgesteld door het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering welke is gepubliceerd op 1 juli 2021. Nadere vervolgstappen voor gebiedsbescherming zijn daarom niet aan de orde.

5.2 Soortbescherming

Als gevolg van voorgenomen werkzaamheden treedt er mogelijk overtreding op van broedvogels zonder jaar rond beschermde nesten, vleermuizen en ringslang. Overtreding van broedvogels zonder jaar rond beschermde nesten en vleermuizen kan voorkomen worden door mitigerende maatregelen. Deze mitigerende zijn weergegevens in paragraaf 4.5.2. Voor ringslang kan overtreding niet voorkomen worden door mitigerende maatregelen, hiervoor dient soortgericht onderzoek plaats te vinden voor deelgebied 2 en 5. Indien de ringslang aanwezig is dient een ontheffing Wnb aangevraagd te worden. Hierbij dient met de volgende zaken rekening gehouden te worden:

- Er mogen geen alternatieven zijn
- De ontwikkeling moet een in de wet genoemd belang dienen.
- De ontwikkeling mag geen afbreuk doen aan het streven naar een gunstige staat van instandhouding.

Een ontheffingsprocedure duurt 13 weken welke eenmalig door het bevoegd gezag (omgevingsdienst haaglanden) met 7 weken mag worden verlengd.

Bijlage A Wettelijk Kader Wet Natuurbescherming

Gebiedsbescherming

Algemeen

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn aangewezen/ aangemeld. De Europese Unie heeft deze twee richtlijnen vastgesteld die moeten zorgdragen voor de bescherming van de belangrijkste Europese natuurwaarden: de Vogelrichtlijn uit 1979 en de Habitatrichtlijn uit 1992. Hoewel het om twee afzonderlijke richtlijnen gaat, worden ze vanwege hun overeenkomsten vaak in één adem genoemd. Men spreekt dan over de 'Vogel- en Habitatrichtlijn'. De Europese Unie heeft alle Vogel- en Habitatrichtlijngebieden ondergebracht in een samenhangend netwerk 'Natura 2000'.

Bij de bescherming van Natura 2000-gebieden staan de habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en kwalificerende vogelsoorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen gelden centraal.

De wet biedt verschillende instrumenten om deze instandhoudingsdoelstellingen te realiseren:

- Het treffen van instandhoudingsmaatregelen.
- Het treffen van passende maatregelen om te voorkomen dat de kwaliteit van habitats verslechterd of soorten verstoord worden.
- Beoordelingsplicht voor plannen, projecten en andere handelingen die kunnen leiden tot (significante) verslechtering of significante verstoring van Natura 2000-gebieden. Voor projecten en andere handelingen geldt daartoe een vergunningplicht.

Het is verboden zonder vergunning een project uit te voeren dat -gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstoring effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (art 2.7 lid 2). Wanneer het een project betreft dat niet direct verband houdt met, of nodig is voor het beheer van een gebied, en dat afzonderlijk of in cumulatie significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, wordt de vergunning niet verleend nadat uit een passende beoordeling is gebleken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast (art 2.7 lid 3 onder a en art 2.8 lid 1). Een uitzondering is een project dat een herhaling of voortzetting is van een ander project, of deel uitmaakt van een ander plan, waarvoor al een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling geen nieuwe gegevens op inzichten op kan leveren (art 2.8 lid 2).

De vergunning voor een project wordt alleen verleend wanneer zeker is dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zullen worden aangetast en de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar worden gebracht, dit geldt ook voor externe werking¹. Hiervan mag alleen worden afgeweken wanneer alternatieve oplossingen voor het project ontbreken en wanneer sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang. Bovendien moet voorafgaande aan het toestaan van een afwijking zeker zijn dat alle schade gecompenseerd wordt (de ADC-toets) (art 2.8 lid 4).

Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn heeft tot doel bij te dragen aan het waarborgen van de biologische diversiteit door het in stand houden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (uitgezonderd vogels) op het Europese grondgebied van de lidstaten waarop de richtlijn van toepassing is. De richtlijn onderscheidt daarbij te beschermen gebieden en te beschermen soorten.

---

¹ De nadelige invloed van activiteiten buiten een Natura 2000-gebied op natuurwaarden binnen het Natura 2000-gebied.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn bestaat uit een lijst van zeldzame of bedreigde vogelsoorten. De leefgebieden en belangrijke overwinteringsgebieden voor deze soorten worden aangewezen als speciale beschermingszones (Vogelrichtlijngebieden).

Soortbescherming

Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). In navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de voor dit rapport relevante delen van de wet gegeven.

De Wnb kent een algemene zorgplicht. Deze houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen om schade aan soorten te voorkomen, ook voor soorten die niet beschermd zijn ([art 1.11, lid 1](#)). Dit houdt in ieder geval in dat handelen of nalaten van handelen dat schadelijk kan zijn zo veel mogelijk achterwege gelaten dient te worden ([art 1.11, lid 2](#)). Deze algemene zorgplicht geldt altijd en overal, met slechts als uitzondering handelingen die op grond van de Visserijwet worden uitgevoerd ([art 1.11, lid 3](#)).

Categorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Soorten Vogelrichtlijn (Wnb paragraaf 3.1)
- Soorten Habitatrichtlijn (Wnb paragraaf 3.2)
- Andere soorten (Wnb paragraaf 3.3)

Soorten Vogelrichtlijn

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd ([art. 3.1 lid 1](#)).

Soorten Habitatrichtlijn

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bonn; ([art. 3.5 lid 1](#))

en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bern; ([art. 3.5, lid 5](#))

Het gaat hierbij dus om meer dan alleen de soorten van de Habitatrichtlijn (namelijk ook soorten van de conventies van Bern en Bonn). Omdat echter in de Wnb paragraaf 3.2 “soorten Habitatrichtlijn” als titel heeft, wordt dit ook hier zo gebruikt om deze groep van beschermde soorten aan te duiden.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet (art. 3.10, lid 1 onder a en c).

Verbodsbepalingen

Ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art. 3.1 lid 1), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren (art. 3.1 lid 2), het rapen of onder zich hebben van eieren (art. 3.1 lid 3) en het opzettelijk storen van vogels (art. 3.1 lid 4). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (art. 3.1 lid 5).

Ten aanzien van de soorten van de Habitatrichtlijn beschermde diersoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art 3.5 lid 1), het opzettelijk verstoren (art 3.5 lid 2), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren (art 3.5 lid 3) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art 3.5 lid 4). Ten aanzien van de Europees beschermde plantensoorten verbiedt de wet het opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen (art 3.5 lid 5).

Ten aanzien van de andere beschermde diersoorten geldt slechts een verbod tot het opzettelijk doden of vangen (art 3.10 lid 1 onder a) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art 3.10 lid 1 onder b). Ten aanzien van de andere beschermde plantensoorten geldt een verbod tot opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen (art 3.10 lid 1 onder c).

Gedragcodes, vrijstellingen en ontheffingen

Gedragcode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van EZ vastgestelde gedragscode (art. 3.31 lid 1). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- a. een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- b. een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- c. een bestendig gebruik;
- d. ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van EZ kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen (art 3.3 lid 2-4; 3.8 lid 2-5, 3.10 lid 2). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van EZ en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van EZ het gevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie. De provincie Zuid-Holland heeft een algemene vrijstelling verleend voor onderstaande soorten;

Zoogdieren

Aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ree, rosse wolmuis, veldmuis, vos, wezel, woelrat.

Amfibieën

Bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker.

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden ([art 3.3 lid 1,3](#); [3.8 lid 1,3](#), [3.10 lid 2](#)). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan, verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent -ook in combinatie met de in artikel 1.11 beschreven zorgplicht- dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied. Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor [soorten van de Vogelrichtlijn](#) kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: ([art 3.3 lid 4](#)):

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora of fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor [soorten van de Habitatrichtlijn](#) kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: ([art 3.8 lid 5](#)):

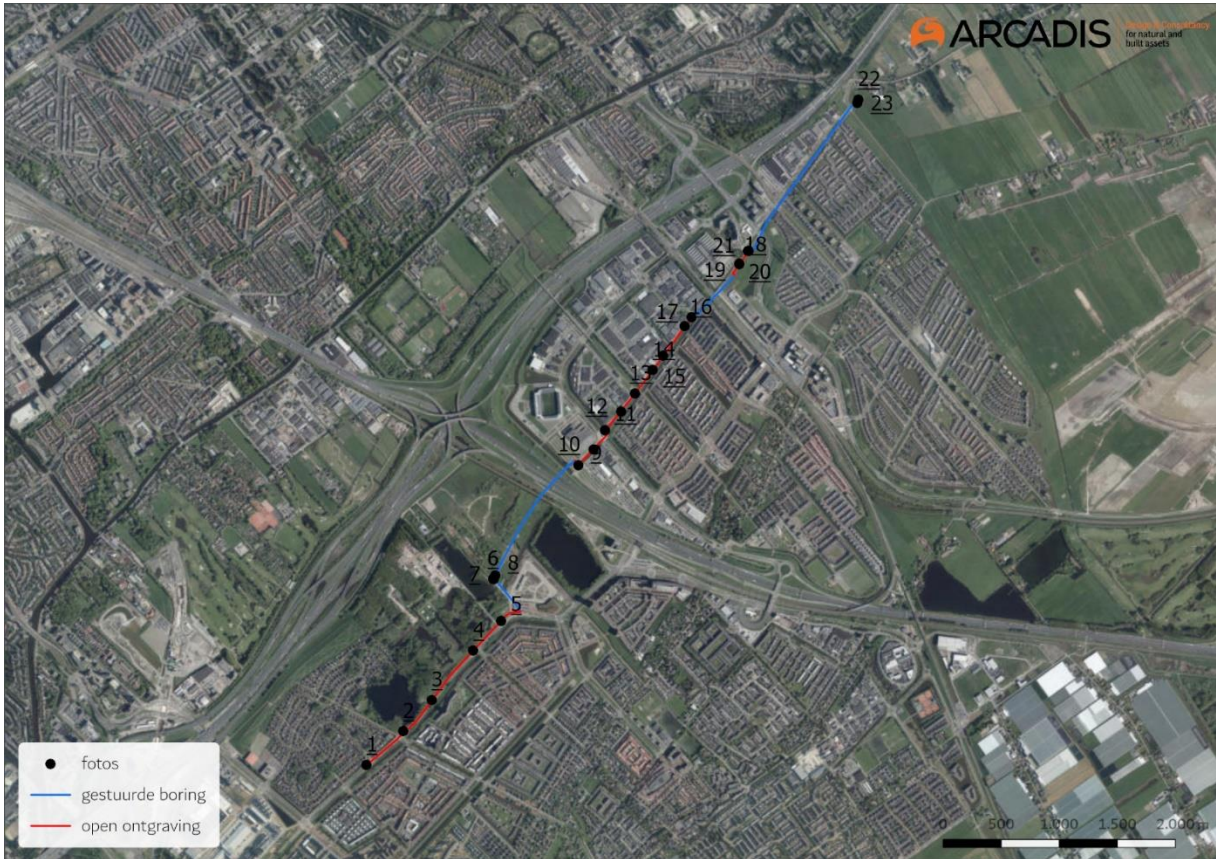
1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de [andere beschermde soorten](#), gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten aangevuld met: ([art 3.10 lid 2](#)):

1. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
2. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
3. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;

4. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
5. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
6. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
7. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of in het algemeen belang.

Bijlage B Foto Impressie

Figuur 4 Ligging plangebied met locaties genomen foto's tijdens veldbezoek.

Deelgebied 2 foto 7

Deelgebied 2 foto 8

Deelgebied 3 foto 9

Deelgebied 3 foto 10

Deelgebied 3 foto 11

Deelgebied 3 foto 12

Deelgebied 3 foto 13

Deelgebied 3 foto 14

Deelgebied 3 foto 15

Deelgebied 3 foto 16

Deelgebied 3 foto 17

Deelgebied 4 foto 18

Deelgebied 4 foto 19

Deelgebied 4 foto 20

Deelgebied 4 foto 21

Deelgebied 5 foto 22

Deelgebied 5 foto 23

Colofon

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING TRACÉ RIJSWIJK - LEIDEN

KLANT
Gasunie

AUTEUR
-

PROJECTNUMMER
30085232

ONZE REFERENTIE
D10037964:19

DATUM
20 augustus 2021

STATUS
Concept

GECONTROLEERD DOOR

Adviseur ecologie

Over Arcadis

Arcadis is een toonaangevend wereldwijd ontwerp- en consultancybureau voor de natuurlijke en gebouwde omgeving. Wij maken het verschil voor onze klanten en de maatschappij met doeltreffende, duurzame en digitale oplossingen. Met 27.000 mensen in meer dan 70 landen genereerden we in 2020 een omzet van €3,3 miljard. Wij ondersteunen UN-Habitat met kennis en expertise om leefomstandigheden te verbeteren in gebieden getroffen door de gevolgen van de klimaatverandering.

www.arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 137
8000 AC Zwolle
Nederland

T +31 (0)88 4261 261

Arcadis. Improving quality of life

Volg ons op

[arcadis-nederland](https://www.arcadis-nederland.nl)

[arcadis_nl](https://twitter.com/arcadis_nl)

[ArcadisNetherlands](https://www.facebook.com/ArcadisNetherlands)